

Vedtofte, D. I., (2010). En udfordrende bog med mange, mange bjergetaper.
Tidsskrift for Akademiske Sygeplejersker, nr. 2, pp. 23-24.

Denne publikation stammer fra www.livsverden.dk - hjemstedet for:

Forum for eksistentiel fænomenologi

Et tværdisciplinært netværk af praktikere og forskere, som anvender eksistentiel-fænomenologiske grundlagstanker og perspektiver i deres arbejde.

Husk at angive korrekt kildehenvisning ved referering til denne artikel.
Den korrekte reference fremgår øverst på denne side.

Læs mere om Forum for eksistentiel fænomenologi
og download flere artikler på
www.livsverden.dk

English version:

This publication is downloaded from www.livsverden.dk – the home page of

The Society for existential phenomenology

A Danish cross disciplinary society of practitioners and researchers who make use of existential phenomenological theory and perspectives in their work.

For more information and downloadable articles visit
www.livsverden.dk

En udfordrende bog med mange, mange bjergetaper

Finn Thorbjørn Hansen. "At stå i det åbne. Dannelse gennem filosofisk undren og nærvær". Hans Reitzels forlag, 2008, 1. udgave, 1. oplag

Anmeldt af: *Dorit Ibsen Vedtofte, lektor ved Professionshøjskolen Metropol, email: dove@phoe.dk*

Finn Thorbjørn Hansens bog "At stå i det åbne" med undertitlen "dannelse gennem filosofisk undren og nærvær" lægger allerede på omslagets foto op til vidde, stilhed og fordybelse.

Det fordrer at læseren er drevet af det, Finn Thorbjørn Hansen selv sidst i bogen kalder "en eksistentiel tørst og håb om liv, hvor man kan genfinde sin eksistentielle vejtrækning". Det er store ord, når bogen samtidig har undervisere, sygeplejersker, ledere m.m. som målgruppe, for hvem gennemførelse af praktiske handlinger, brug af problemløsningsmodeller og det at være teoretisk analytisk reflekterende, er en naturlig del af hverdagen.

Titlen refererer til at filosoffer tidligt erkendte, at det at "stå i det åbne" er for vanskeligt og at man derfor måtte søge læ i systemer, dogmer og teorier for at fastfryse viden i det skrevne ord. Det er det, Finn Thorbjørn Hansen gennem bogen egentlig argumenterer mod. Han opfordrer til, at undervisere, vejledere, ledere m. m. netop skal turde stilheden og livsnydelsen, i det han benævner som en pædagogisk filosofisk praxis, hvor den enkeltes erfaringer og fortællinger bliver til fælles begivenheder og det centrale bliver at være i den pædagogiske situation. Et indefra - perspektiv hos den enkelte frem for et ydre - perspek-

tiv hvor begreber og teoretiske refleksioner er det centrale.

I spændet mellem store filosofiske begreber som Finn Thorbjørn Hansen livligt diskuterer og gør til genstand for refleksion og senere pædagogik som filosofisk praxis, fører Finn Thorbjørn Hansen læseren gennem det han selv kalder både den lille og den store bjergetape. Det har han så ganske ret i.

Der bliver brugt mange filosofiske begreber som anvendes i lange akademiske diskussioner, men uden læseren nødvendigvis kender eller bliver sat ind i disse begreber, med mindre hun selv er så velfunderet og velbevandret i filosofien og pædagogikken som Finn Thorbjørn Hansen selv er.

Det gør bogen vanskelig i lange passager og meget tidskrævende, da denne første store bjergetape udgør de første godt 100 sider. Interessant læsning er dog Finn Thorbjørn Hansens mange-facetterede diskussioner på baggrund af begreber fra blandt andet Platon, Aristoteles, Foucault, Kirkegaard, Løgstrup og mange flere store tænkere.

I den pædagogiske del af bogen bliver Finn Thorbjørn Hansen mindre diskuterende og knap så mange forfattere og perspektiver er på spil, hvilket letter læsningen og her efterlever forfatteren sine forestillinger om at pædagogisk filosofi er som at flyve som bestøvede bier i mellemværendet mellem filosofi og pædagogik

Finn Thorbjørn Hansen sætter fokus på den instrumentaliserings af uddannelser der pågår i disse år, hvor mål, kompe-

tencer og nytteorienteringen i samfundet er det vigtigste i en pædagogisk praksis. Finn Thorbjørn Hansen sætter også fokus på de meget anvendte refleksions-samtaler, som også hurtigt bliver mål - middel- tænkning og en bestemt vane eller rille som det bliver benævnt.

Finn Thorbjørn Hansen argumenterer for en sokratiske tilgang, hvor en vejleder og den enkelte deltager er i nuet, i rummet og stiller sig undrende, lyttende og spørgende. Denne tilgang er præget af uforudsigelighed da et jeg-du-forhold bliver efterstræbt, for at søge mening i et eksistentielt perspektiv og ikke blot søge viden og lærdom. Vejledning i dette perspektiv er uforudsigelig, åben og unik.

Kun gennem undren og længsel - som forfatteren kalder det - efter videre horisonter bliver viden til dannelse, hvor Finn Thorbjørn Hansen netop mener at dannelse er visdoms- og autensitetsbe-stræbelser ved at "*stå - i det - åbne*" og længes efter det sande, det gode og det skønne

I den sokratiske tilgang kan underviseren være vejleder og Finn Thorbjørn Hansen fremstiller forskellige interessante vinkler på en vejleders optik i spændet mellem det kognitive og emotionelle niveau på den ene side og det eksistentielle og ontologiske på den anden side. Her argumenterer Finn Thorbjørn Hansen selvsagt for det sidste som en væren - i verden, en "*værensdimension*", hvor det vigtigste er at "*være*" frem for at "*lære*". En spændende optik som Finn Thorbjørn Hansen selv er opmærksom på, er vanskelig at realisere i dagens uddannelsespolitiske tænkning og som han understreger, at der skal argumenteres for, hvis det skal realiseres. Samtidig fordrer det at vejledere har professionelle færdigheder men også mod til at tage udgangspunkt i det unikke møde og samspil som er styret af intuition og sansning.

I en såkaldt lidt kortere bjergetape bliver underviserrollen problematiseret igen ud fra en pædagogisk, psykologisk og mere filosofisk vinkel som er interessant, men måske lidt stedmoderlig i bogens øvrige sammenhæng, ligesom forskellige vinkler på refleksion er af mindre betydning i bogen.

Bogen er læseværdig og skal som Finn Thorbjørn Hansen selv skriver læses i etaper. Den er mættet med store og tunge filosofiske og pædagogiske begreber som alle er interessante, men som også kræver stor forhåndsviden og mange refleksioner undervejs. Om bogen derfor henvender sig til de, der er dens målgruppe er nok tvivlsomt, men kan med fordel læses og genlæses hvis man trænger til et modspil til den traditionelle uddannelsespolitiske tænkning.